

Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕ ΤΙΣ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ο έλεγχος και η επιτυχία στη Διαχείριση της υγειονομικής κρίσης δεν μπορούν να υποβαθμίσουν αλλά ούτε και να αποκρύψουν τις μόνιμες ελλείψεις και τα ιστορικά κενά στην υγεία

Στη ριζική αναδιάρθρωση του ΕΣΥ και το σχεδιασμό ενός νέου μηχανισμού με νέα αρχιτεκτονική και αλλαγή της παραδοσιακής ρητορικής αναφέρεται ο Μάγκος Παπαταξιάρχης, Πρόεδρος Επιτροπής Φαρμακευτικών Εταιριών στο Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο.

Ο κ. Παπαταξιάρχης μιλά για αναγκαίες παρεμβάσεις στο χώρο της υγείας, τη χάραξη πολιτικής με έμφαση στην πρόληψη και την πρωτοβάθμια περίθαλψη και την αξιοποίηση της φαρμακευτικής καινοτομίας.

Η πανδημική κρίση άλλαξε σε μεγάλο βαθμό ό,τι θεωρούσαμε δεδομένο. Ποια πιστεύετε ότι θα είναι η επόμενη μέρα στο σύστημα υγείας της χώρας; Πρόσφατα διεξήχθη από το Ελληνο-Αμερικανικό Επιμελητήριο το συνέδριο Healthworld. Ποια είναι τα βασικά συμπεράσματα;

Στην πρόσφατη και επιμένουσα κρίση, ο οϊφνιδιασμός των κυβερνήσεων και συστημάτων υγείας στον προηγμένο δυτικό κόσμο αποδείχθηκε οριζόντια ολοκληρωτικός, με τραγικές επιπτώσεις. Η αντιμετώπιση αποδείχθηκε μια εθνική, κυρίως, υπόθεση. Στην Ελλάδα η αρχική αντιμετώπιση ήταν επιτυχής,

έγκαιρη, γενναία, σχεδόν υποδειγματική. Αυτό ήταν πολύ κρίσιμο γιατί κατά τη διάρκεια των μνημονιακών δεσμεύσεων, οι επιδόσεις μας σε ό,τι αφορά το προσδόκιμο ζωής, ήταν ήδη, σε συνεχή καθοδική τροχιά. Μια ενδεχόμενη αποτυχία, θα μπορούσε να οδηγήσει σε καταστροφή κοινωνική, εθνική, οικονομική, ηθική, πολιτική.

Στην παρούσα συγκυρία το υγειονομικό σύστημα, επιβάλλεται να περάσει παρά τις δυσκολίες και την περιπλοκότητα στην «επόμενη ημέρα», με εστίαση στις επιπτώσεις στην οικονομία, στη δημόσια πολιτική υγείας και φαρμακευτικής περίθαλψης καθώς και την ανάγκη ενός νέου σχεδιασμού του ΕΣΥ όπου η πρόληψη, οι διαρθρωτικές αλλαγές, η ψηφιακή τεχνολογία, η ορθολογική διαχείριση, και η υψηλή εξειδίκευση επιβάλλονται ως προαπαιτούμενα.

Η πανδημία κατέδειξε την αδυναμία της παγκόσμιας ρητορικής υγείας για την ισότητα, τις αδυναμίες μιας παγκόσμιας ατζέντας για την υγεία με γνώμονα την υγειονομική ασφάλεια της υγείας και τις αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών, όχι μόνο παγκοσμίως, αλλά και περιφερειακά και τοπικά.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ακόμη και πριν από την εκδήλωση της πανδημίας, η παγκόσμια κοινότητα υγείας ήταν απαραίτητο να επεκτείνει τους πόρους της για να αντιμετωπίσει τις παγκόσμιες προκλήσεις. Η δημόσια υγεία έχει ιστορικά υποχρηματοδοτηθεί. Η πανδημία θα μας αναγκάσει να αρθρώσουμε αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία και να δώσουμε προτεραιότητα στις επενδύσεις.

Εάν προσπαθήσουμε να αποτιμήσουμε το κόστος της πανδημίας, πέρα από τις ανθρώπινες απώλειες, το κόστος της νόσου για το σύστημα υγείας δεν πρέπει να υπολογίζεται μόνο με βάση τους ανθρώπους που έχασαν τη μάχη με τον ιό. Είναι περισσότερο από βέβαιο, ότι το κόστος για το σύστημα υγείας σε κάθε χώρα, δυστυχώς, υπερβαίνει το κόστος που αντιστοιχεί στους θανάτους.

Ως κοινωνία θα πρέπει να αναδιατάξουμε τις προτεραιότητές μας προς την κατεύθυνση της προστασίας του πληθυσμού. Αυτή η επώδυνη κρίση επιβάλλεται να μας οδηγήσει στην επανεξέταση, με απόλυτη προσοχή και ειλικρίνεια, του βαθμού πολιτικής προστασίας, καθώς και στην αποκατάσταση της αποτελεσματικότητας μηχανισμών και στη δημιουργία νέων.

Το υγειονομικό σύστημα μετά την πανδημία, επιβάλλεται να περάσει παρά τις δυσκολίες και την περιπλοκότητα στην «επόμενη ημέρα», με εστίαση στις επιπτώσεις της πανδημίας

Επιβάλλεται να συζητηθεί η αλλαγή της χωροταξίας του δημόσιου υγειονομικού τομέα, με παρακολούθηση της διάταξης του ευρύτερου αυτοδιοικητικού τομέα

στην υγεία, στην οικονομία, στη δημόσια πολιτική υγείας και φαρμακευτικής περίθαλψης καθώς και την ανάγκη ενός νέου σχεδιασμού του ΕΣΥ.

ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΕΝΟΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΝΕΟΥ ΕΣΥ

Η πανδημία αποκάλυψε τις αδυναμίες του συστήματος Υγείας, τόσο σε επίπεδο στρατηγικής, αλλά, κυρίως σχεδιασμού, καθώς διέυρυνε τις ανισότητες, ωστόσο, παράλληλα, έστειλε το μήνυμα του «τι πρέπει να γίνει». Ο έλεγχος και η επιτυχία στη Διαχείριση της υγειονομικής κρίσης δεν μπορούν να υποβαθμίσουν αλλά ούτε και να αποκρύψουν τις μόνιμες ελλείψεις και τα ιστορικά κενά του συστήματος υγείας.

Επιβάλλεται να συζητηθεί η αλλαγή της χωροταξίας του δημόσιου υγειονομικού τομέα, με παρακολούθηση της διάταξης του ευρύτερου αυτοδιοικητικού τομέα, διότι απαιτείται μια νέα αρχιτεκτονική αλλά και ταυτόχρονα μια αλλαγή της παραδοσιακής ρητορικής. Χρειάζονται αναγκαίες παρεμβάσεις στη Δημόσια Υγεία, οι οποίες πρέπει να συστηματοποιηθούν. Το σημερινό ΕΣΥ χρειάζεται ριζική αναδιάρθρωση γιατί στήθηκε με τις προδιαγραφές του νοσοκομειακού προτύπου και της οργάνωσης υπηρεσιών της δεκαετίας του 70. Παρότι έγιναν προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό του, παραμένει ένα νοσοκομειοκεντρικό σύστημα χωρίς σοβαρή πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και ανεπαρκείς πολιτικές στον τομέα της πρόληψης και της δημόσιας υγείας.

Δεν έχει χαραχτεί βιομηχανική πολιτική για τον τομέα της ιατρικής τεχνολογίας συμπεριλαμβανομένου του φαρμάκου. Αυτό έχει σημαντικές επιπτώσεις και στην ιατροβιολογική έρευνα που διεξάγεται στη χώρα μας και στη διασύνδεση των πανεπιστημίων με σοβαρές τεχνολογικές υποδομές. Το σύστημα Υγείας είναι και παραμένει εξόχως νοσοκομειοκεντρικό με συνέπεια την αδήρητη ανάγκη επανασύστασης και επαναδιαμόρφωσης ενός νέου ΕΣΥ, όπου οι διαρθρωτικές

αλλαγές, η ψηφιακή τεχνολογία, η ορθολογική διαχείριση, και η υψηλή εξειδίκευση θα είναι προαπαιτούμενα.

ΧΑΡΑΞΗ ΝΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Η κρίση του κορωνοϊού ανέδειξε την ανάγκη αναμόρφωσης ενός υγειονομικού χάρτη, με έμφαση στην πρωτοβάθμια περίθαλψη, που θα πρέπει να παίξει πλέον πρωταγωνιστικό ρόλο στο νέο σχεδιασμό της πολιτικής δημόσιας υγείας, καθώς επιβάλλεται να μετακινηθούμε από τη λογική του όγκου στη λογική της αξίας.

Προς αυτή την κατεύθυνση, οι ενισχυμένες περιφέρειες τοπικού χαρακτήρα που δίνουν λύσεις αλλά και η ισχυρή τοπική αντιμετώπιση αποτελούν τα κλειδιά για την αναμόρφωση του συστήματος Υγείας σε επίπεδο αντιμετώπισης αλλά κυρίως πρόληψης. Η Α' Βάθμια Φροντίδα Υγείας θα πρέπει να τεθεί σε ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας, με προσλήψεις Γενικών Γιατρών, αρτιότερη εκπαίδευση αλλά και ενίσχυσή τους με τα κατάλληλα τεχνικά μέσα ώστε να μετατοπιστεί το βάρος από το κέντρο στην περιφέρεια.

Κανείς δεν αμφισβητεί, πως έγιναν γενναία βήματα κατά τη διάρκεια της κρίσης. Αλλά η Ελλάδα λόγω της γεωγραφικής ιδιομορφίας της χρειάζεται να εκμεταλλευθεί την τεχνολογία για να αντιμετωπίσει και τη μετά πανδημίας εποχή, όχι μόνο στο κέντρο αλλά στην περιφέρεια πια.

Σε αυτήν τη νέα εποχή για το ΕΣΥ υπερθεμάτισε την ανάγκη αξιοποίησης της φαρμακευτικής καινοτομίας και των συνεργιών ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, την ανάγκη διαμόρφωσης νέου θεσμικού πλαισίου, την ενίσχυση των ΤΕΠ, των ΚΥ και των ΤΟΜΥ, Υγείας αλλά και τη μεταφορά επιπλέον πόρων στο νέο μοντέλο ΠΦΥ. Η αξία της καινοτομίας ανεδείχθη με απόλυτο τρόπο με αφορμή αλλά και αιτία την κρίση τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και θεραπείας.

Είναι η κρίση αυτή ευκαιρία για καινοτομία στη φαρμακοβιομηχανία; Υπάρχει καινοτομία στην Ελλάδα σε αυτό τον τομέα;

Η καινοτομία είναι απαραίτητη για να μετασχηματίσουμε τα συστήματα υγείας και αυτό που χρειαζόμαστε είναι επενδύσεις, αλλά κυρίως αλλαγή συμπεριφοράς τόσο στους παρόχους όσο

στους χρήστες υπηρεσιών υγείας. Η καινοτομία που φέρνει το φάρμακο ειδικότερα, έχει τεκμηριωθεί εδώ και χρόνια (αύξηση του προσδόκιμου, βελτίωση της ποιότητας ζωής, μείωση κόστους νοσηλείας κ.λπ.) στο σύστημα υγείας. Η πανδημία και ο αγώνας ταχύτητας στον οποίο επιδόθηκαν οι ερευνητές σε παγκόσμιο επίπεδο αποτελούν το πλέον κατηγορηματικό επιχείρημα απέναντι στις αφοριστικές προσεγγίσεις του παρελθόντος.

Η κλινική έρευνα αποτελούσε ανέκαθεν μια σημαντική επένδυση με υψηλή προστιθέμενη αξία για τους ασθενείς και για την οικονομία. Προσελκύει διεθνή κεφάλαια, εισάγει ερευνητική τεχνολογία, ενισχύει την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση, δημιουργώντας καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας και απασχολώντας εξειδικευμένο επιστημονικό ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εκπαίδευσης, χωρίς καμία επιβάρυνση για την Ελληνική Πολιτεία.

Η αξία των κλινικών μελετών έγινε αντιληπτή από το σύνολο του παγκόσμιου πληθυσμού, εξαιτίας της πρόσφατης πανδημίας με τον ιό SARS-CoV2. Η παγκόσμια κοινότητα έχει εναποθέσει τις ελπίδες της σε αυτές τις μελέτες, πέντε εκ των οποίων έχουν ξεκινήσει από τη χώρα μας, για την ανάπτυξη και παρασκευή, στην απαιτούμενη ταχύτητα και κλίμακα, καινοτόμων, οικονομικά βιώσιμων θεραπειών και εμβολίων που θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση του νέου κορωνοϊού.

Στρατηγικό στόχο των ελληνικών θεσμικών οργάνων που εκπροσωπούν τον κλάδο της φαρμακοβιομηχανίας είναι η ανάδειξη της χώρας μας σε Κέντρο Διεξαγωγής Κλινικών μελετών με διεθνή απήχηση που θα δώσει νέα πνοή και ώθηση τόσο στη Δημόσια Υγεία, όσο και στην εθνική οικονομία. Αναγνωρίζουμε τη στήριξη της ελληνικής Πολιτείας μέσω της πρόσφατης αναδιάρθρωσης του θεσμικού πλαισίου.

Ωστόσο, χρειάζεται να γίνουν πολλά ακόμη, προκειμένου να ενισχυθεί η επενδυτικότητα, μέσω της παροχής φορολογικών και άλλων κινήτρων για τη διεξαγωγή περισσότερων κλινικών μελετών στην Ελλάδα, προάγοντας την κλινική έρευνα, την αριστεία, την καινοτομία.

Τα παραπάνω καθιστούν προφανές το αυταπόδεικτο: Είναι αδύνατο να κοστολογηθεί επαρκώς η καινοτομία στην επιστήμη, γεγονός που δεν μπορεί να την καθιστά φθηνή.

Συνδέεται η στρατηγική διαχείρισης του Covid-19 με την πολιτική των φαρμακευτικών εταιρειών;

Ο κλάδος του φαρμάκου είναι παραπάνω από βέβαιο, ότι θα παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαχείριση υγειονομικών κρίσεων. Η φαρμακευτική βιομηχανία δίνει τη δική της μάχη να ανακαλύψει την πολύτιμη θεραπεία κατά του Covid-19. Οι ειδικοί επιστήμονες ανά τον κόσμο, κάνουν λόγο για αγώνα αντοχής. Παρόν τον προφανή αιφνιδιασμό, οι προσπάθειες εστράφησαν σε τρεις κατευθύνσεις: α) εξασφάλιση σταθερής επάρκειας φαρμάκων, β) ερευνητικές προσπάθειες γύρω από την ανακάλυψη εμβολίων, διαγνωστικών εργαλείων και γ) στήριξη της κοινωνίας.

Οι φαρμακευτικές εταιρείες σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης και της χώρας μας, ενώνουν τις δυνάμεις τους και σε συνεργασία με τις Αρχές, επιταχύνουν τις διαδικασίες για την ανάπτυξη ασφαλούς και αποτελεσματικού εμβολίου κατά του Covid-19, χωρίς την παραμικρή έκπτωση στα υψηλά πρότυπα ασφαλείας. Ως φαρμακευτικός κλάδος/βιομηχανία έχουμε δεσμευτεί δημοσίως να συνεργαστούμε και να υποστηρίξουμε τις κυβερνήσεις και τα συστήματα υγείας μέσω της ανάπτυξης και παρασκευής καινοτόμων, οικονομικά βιώσιμων θεραπειών και εμβολίων που θα ενισχύσουν την ετοιμότητά μας έναντι μελλοντικών πανδημιών.

Η φαρμακευτική βιομηχανία έχει επανειλημμένα αποδείξει την στήριξή της στην ελληνική Πολιτεία και την ελληνική κοινωνία. Εν μέσω της υγειονομικής κρίσης, ο Κλάδος ανταποκρίθηκε με απόλυτο τρόπο στην ανάγκη διασφάλισης προμήθειας & αποθεμάτων, μέσω της εφοδιαστικής αλυσίδας και εγγυήθηκε την ομαλή και απρόσκοπτη τροφοδοσία της αγοράς φαρμάκου προστατεύοντας τον Έλληνα ασθενή.

Σε όλα τα κράτη λαμβάνονται μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του ιού. Στην ουσία βρισκόμαστε σε έναν αγώνα δρόμου αναμένοντας ότι ένα εμβόλιο θα δώσει λύση. Θεωρείται εύλογο το διάστημα μέσα στο οποίο αναπτύσσεται το εν λόγω εμβόλιο ή συνήθως βάσει πρωτοκόλλων απαιτείται μεγαλύτερο χρονικό περιθώριο;

Η πρωτόγνωρη υγειονομική κρίση εξαιτίας της πανδημίας ανέδειξε την με τον πλέον εμφαντικό τρόπο αξία των εμβολίων ως ασπίδα ατομικής και συλλογικής προστασίας. Η δημόσια υγεία απειλείται και μαζί της οι σύγχρονες κοινωνίες. Η πανδημία του κορωνοϊού, που βρίσκεται πλέον «επίσημα» στη δεύτερη φάση της, δοκιμάζει τις αντοχές σύσσωμων των χωρών του πλανήτη, οι οποίες προσβλέπουν στο εμβόλιο για τη σωτηρία.

Αναφορικά με τις προσπάθειες των φαρμακευτικών εταιρειών να ξεκινήσουν το νωρίτερο δυνατό τη διάθεση των εμβολίων για τον κορωνοϊό... Αυτή τη στιγμή (Οκτώβριος 2020), εννέα (9) προγράμματα κλινικών δοκιμών φάσης III βρίσκονται σε εξέλιξη για την ανάπτυξη του εμβολίου κατά του Covid-19, σε παγκόσμια κλίμακα. Υπογραμμίζεται, πως, είναι απαραίτητο να υπάρχει απόλυτη διαφάνεια στις κλινικές δοκιμές για όλα τα εμβόλια.

Οι επιστήμονες υγείας της παγκόσμιας κοινότητας θα υποστηρίξουμε τη χορήγηση του εμβολίου, αν υπάρχει έγκριση από τις Ευρωπαϊκές ρυθμιστικές Αρχές, με προϋπόθεση την απόλυτη τήρηση των απαραίτητων πρωτοκόλλων και χωρίς την παραμικρή έκπτωση στις διαδικασίες έγκρισης. Η ασφάλεια των πολιτών είναι απόλυτη προτεραιότητα.

Οι περισσότερες εταιρείες ισχυρίζονται ότι θα ξεκινήσουν τη διανομή των εμβολίων στα τέλη της χρονιάς ή μέσα στο 2021. Γεγονός, όμως αποτελεί ότι οι κλινικές δοκιμές τους θα συνεχίζονται τουλάχιστον μέχρι το 2022 και μετά την έγκριση και την έκδοση άδειας κυκλοφορίας των εμβολίων από τις αρμόδιες Ρυθμιστικές Αρχές (τον Αμερικανικό Οργανισμό Φαρμάκων - FDA και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων - EMA), για συλλογή περισσότερων δεδομένων σχετικά με την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα, μετά τη χορήγηση του εμβολίου, γεγονός που επιστημονικά κρίνεται απόλυτα θεμιτό.

Αναφορικά με το ποιο εμβόλιο θα κριθεί ως αποτελεσματικότερο, όπως είχε πει ο Ντενγκ Σιαοπίνγκ: «Δεν έχει σημασία αν η γάτα είναι άσπρη ή μαύρη, αρκεί να πιάνει τα ποντίκια». Το ίδιο ισχύει και για τα εμβόλια.